سال اول — شماره ۱۳۸ — اول اصلاح اقتصادی — یومیه — صفحه ۱

یکشنبه ۳۱ سنبله ۱۳۰۲ — ۱۱ صفر ۱۳۴۲ (۲۳/۱۱) — سپتامبر ۱۹۲۳

مرد آزاد

صاحب امتیاز و مدیر مسئول : داور

این روز نامه بدون تقاضای کتبی برای کسی ارسال نمیشود

محل اداره : طهران خیابان لاله زار - کوچه اتحادیه

قیمت تک شماره ۵ شاهی است

نمره تلفون ۳۹۰

وجه اشتراک : داخله ۱۰۰ قران — ششماهه ۵۵ قران — سه ماهه ۳۰ قران — خارجه بعلاوه اجرت پست

لزوم سیاست اقتصادی

- ۵ -

دنباله شماره ۱۳۳

این است نتیجه این قانون غیرعملی پره در هر حال کشته میشود و پوست پره وجود دارد - ولی بمصرف میرسد مخصوصا جنس سیاه که در اروپا خیلی قدر وقیمت دارد . یك قطعه پوست سیاه در اروپا پنج تومان می‌ارزد در صورتی که در ایران بیش از یك تومان خریدار ندارد

این قیمت را ممکن است از بازار استفسار بفرمائید شما معلوم خواهد شد .

تقریبا سالی دویست هزار (۲۰۰۰۰۰) پوست برای صدور حاضر است لیکن صدور آن غیر ممکن است بجهت اینکه آقایان قانون گذاران قدغن کرده اند و یگانه نتیجه آن که مملکت سالی دو کرور تومان از این بابت تحمل خسارت مینماید

حال آنکه برای تزیید احشام و حصول نتیجه مطلوبه ممکن بود قانونی وضع کنند که ابداً بصادرات مملکت ضرری وارد نیاورد فقط قدری معلومات و تجربیات و اطلاعات لازم داشت .

پوست صدمه قابل صدور بیشتر در برخی از نقاط خراسان و قم و شیراز حاصل میشود ممکن است در این نقاط با رعایت قابلیت هر نقطه برای تذبیه پره‌های موجوده مساعدت شود . ولی قسم است که اقدامات و عملیات دولت هرگاه بطوری که مدعی هستیم تعقیب میشد ایران باین روز گرفتار نمی‌گردید .

اصولا هر کاری باید بصورت معکوس درمملکت ما مجری شود .

***

تصور میکنیم با جمله مثالهائی که مادر این جا متذکر شدیم بخوانندگان کرام بفهم لیاقت اولیای امور مادر تعقیب یك سیاست اقتصادی معتقد شده و دیگر بطول کلام لازم نمیباشد

اکنون باید ملاحظه کنیم آیا اقرار مملکت در این موضوع کاری که درخور توجه ودقت باشد بعمل آورد و یا می‌آورند یا خیر ؟

اینجا تنبلی وسهل انگاری اساسی کلیه طبقات افراد بنظر میرسد .

اینك یك مثال :

صاحب امتیاز صابون سازی درطهران امتیاز ساختن صابون را تحصیل نموده وکار خانه خود را درب دروازه شهر بنا می‌نماید بدون اینکه قبلا دقت کند و در این نکته توجه نماید که آیا ممکن است به قیمت مناسب وارزانی درحول وحوش شهر این پیه را تحصیل نمود .

ایدا . این شخص بهیچوجه در قیمت و مقدار این ماده اولیه که اساس صابون سازی است دقت ننموده کار خانه خود را می‌آورد وتاسیس مینماید .

از این گذشته یك دسته از تجار ایرانی با کمال جدیت در صدد امتیاز تفت قسمتی از ولایات شمالی را تحصیل کنند ولی گمان نمیرود حساب این مطلب را کرده باشند که چگونه خواهند توانست در برابر بروکست های بزرگ دنیا مقاومت کنند .

خلی پندرت مطلب در این مملکت از روی بصیرت و اطلاع تعقیب میشود وبهمین جهت برذمه دولت است که رعایت تجارت یك سیاست مدافعی اتخاذ کرده و محض حفظ مملکت و افراد آن جدا تعقیب نماید .

کار خانه کبریت سازی گیریز و یا لخ ریسی بالاخره بسته خواهند شد در صورتیکه دولت با وضع حقوقات گمرکی کافی از رقابت لخ و کبریت خارجه جلوگیری نمی نماید .

وقتی که حاج معین التجار پوشهری کار خانه ابریشم ریسی خودرا در رشت برامی اندازد تا در ایران ابریشم تهیه شده واز این بابت رفع احتیاج از خارجه بشود باید اقدام ایشان طرف تمجید و تحسین عمومی واقع شده و بر ذمه هر وطن پرستی است که صمیما ایشانرا مساعدت کند .

در این مملکت برای تشبثات شخصی سرمایه و فکر باندازه کافی وجود دارد چیزی که نیست ترتیب وانتظام است .

ایرانی بهر کاری بطور سطحی اقدام میکند و چون خیلی ادعا دارد ابدا خودرا نمیتواند راضی کند بصحبت وراهنمائی دیگری متوسل شود . بعلم و معلومات هم معتقد نیست و بنا بر این برای ایجاد صنایع ابدا بمطالعات و تدقیقات علمی خودرا محتاج نمیداند .

بهر طرف نگاه کنید انواع و اقسام ماشینها بنظر شما میرسد که این اشخاص سطحی برای مصرفی آورده ولی حالا زنگ زده . در شرف پوسیدن هستند و صاحبان آنها نیز میدانند متحمل خسارت شده‌اند .

البته تحصیل امتیاز حمل ذغال سنگ را بوسیله سیم نقاله شنیده اید

ولی هیچ نمیدانید که صاحب امتیاز ابدا فکر نکرده بود که در مقابل مصرف محدود وبسیار قلیل طهران حمل مقادیر کثیر ذغال سنگ بوسیله چراغ سیم نقاله بچه نتیجه سوئی برای او منجر خواهد شد .

همین قسم کلیه مسائل دیگر . هر مسئله‌ای را جداگانه تحت مداقه در آورید ملاحظه خواهید کرد که ابدا اصول علمی در آن رعایت نشده و بی اساس است .

اتخاذ سیاست اقتصادی تا هنگامیکه بجهت دولت و مملکت مفید و لازم است برای افراد ما نیز حتمی بوده و نهایت اهمیت را دارد

اقای رئیس الوزراء توجه کنند :

این معارف را خراب کنید

آقای مدیر یك ماه ونیم قبل بود که خدمت شما رسیدم - خرابیهای معارف را برای شما مجسم کردم . پس از تشریحات دلخراشی که برایتان کردم فرمودید مطالبم را روی کاغذ بیاورم و در روز آزاد درج فرمائید .

پس از آن مقاله مقدماتی که در ۲۳ اسد انتشار یافت - با وجود تشکرات بی حد وحصری که از علاقه مندان بمعارف شنیدید معذلك فرمودید قدری صبر کن - آقای حکیم الدوله مراجعت میکنند در معارف اصلاحاتی خواهند کرد . اگر مسامحه کردند آنوقت مناسب تر است مقالات تو منتشر شود .

در مقابل این منطق من خواهش اختیار کردم .

اینك قریب بیست روز است آقای حکیم الدوله وارد تهران شده اند با اطمینان کامل می گوئیم عرض کنم بالصد نفر از متنورین و متفکرین لزوم اصلاح معارف را بایشان خاطرنشان کرده اند . ایشان هم بتمام انها بلا استثناء وعده داده اند چیزی که عامه مردم تقاضا دارند اجابت کنند . ولی کو ؟

این اصلاحات بدست کی باید انجام بگیرد ؟

بدست آقای حکیم الدوله ؟ شما همچو امیدی دارید ؟

اگر این است که چه اشتباه بزرگی کرده اید !

مگر شما آقای حکیم الدوله را نمی شناسید ؟ من وقتی که هنوز پی بحالات ایشان نبرده بودم خیال می کردم شاید از ایشان کاری ساخته شود - ولی امروز دیگر همچو تصوری نمی کنم .

وزیر معارف یك نفر ادم نجیب و خوب و رقیق القلب و نیك فطرتی است که قادر بمقدار یك ذره عزم در وجودش خلق نکرده .

تقصیری بر او نیست - این است که هست .

تقصیر با ان مردمی است که به این قبیل مصادر امور می سازند !

میدانم چه خواهید گفت - بعقیده شما باید تمام این جنس وزرا و زمامداران را مرخص کرد - تغییر یکی دو نفر شان چه نتیجه دارد اما خوب - تا این روز خوش بختی برای ایران طلوع نکرده لااقل باید بالنسبه اشخاص باعزم و خوش فکری بسر کار اورد تا خرابی از حد طاقت نگذرد .

شما نمیدانید بفقدان عزم وزیر معارف چه بلائی بسر همین معارف شکسته وپوسیده ما اورده !

اغلب از ایالات بزرگ مثل فارس و کرمان برای معارف سر پرست ندارد - مدتی است تغییر بعضی از نمایندگان معارف لزوم پیدا کرده و هنوز انجام نیافته - مدارس بحال بی تکلیفی اند - عده از انها معلم لازم دارند - مدرسه حقوق هنوز شالوده اش ریخته نشده و معلمین فرانسوی ان مام هااست بیکار درطهران راه میروند و حقوق میگیرند - عده زیادی از مدارس ولایات بواسطه نرسیدن حقوق که نتیجه نرسیدن بودجه آنها است از مرکز منحل شده و یا درحالت انحلال اند - سه برج حقوق مدارس طهران عقب افتاده برای این که سابقه معلمین انها در دست نیست و نتوانسته اند تهیه کنند این ها چیه ناشی از عدم تصمیم و فقدان شجاعت آقای وزیر معارف است .

قبل از اینکه وارد مرکز بشوند اغلب کس به مدیر کل رجوع میکرد - می گفتند تامل کنید آقای حکیم الدوله تشریف بیاورند . دو ماه مردم را این طور سر گردان کردند حالا هم سه هفته است وزیر از طهران تشریف ندارند هر روز همان وعده های ایرانی (فردا - فردا) داده میشود و معلوم نیست اصلا این مواعید صورت خارجی بگیرد .

پس حالا دیگر اجازه بدهید مفاسد این وزارتخانه را برای شما بنویسیم تا مردم این مملکت بدانند سالی چند هزار تومان بچه مصرف میرسد - این مکاتبی که موسوم است به وزارت معارف چه عملی و چه نوع اشخاصی ساکن ان هستند - مدارس در چه حال اند واطفال چگونه تربیت میشوند . وقتی مطالب مراشنیدند شاید همه بالاتفاق کمك در دست بگیرند و بنای این معارف را سر نگون سازند .

تتمه دارد

***

باوجود لحن تند نویسنده ما این مقاله را درج کردیم . واز راه خیر خواهی باقای وزیر معارف که واقعا شخص خوش قلب و نازنینی هستند می گوئیم : نباید پر ملاحظه کاری کرد - احتیاط و عقل زیاد است که مملکت خراب ما را بصورت فعلیش انداخته .

ما میل نداریم کسی بشخص شما در روز نامه مخالفت کند - ولی کاری کنید که ما هم بتوانیم معترضین را قانع کنیم .

از شخص محترم اقای مشیر الدوله هم منتظریم که قدری باقای وزیر معارف دل بدهند .

اخبار شهری

تشرف حضور

پنجشنبه ظهر روز گذشته آقای وزیر جنگ بصاحبقرانیه رفته بحضور اعلیحضرت شهریاری مشرف گردیدند.

مذاکرات مشکوک عرض راپورت مسافرت

خود شان بوده و سپس مراجعت بشهر نمودند.

آسمان قشون

صبح روز گذشته آقای وزیر جنگ بمیدان مشق برای سان قشون حاضر شده چهار ده فوج در میدان حاضر پس از آنکه آقای وزیر جنگ سواره سان دیدند کلیه عده حاضره از جلو ایشان رژه دادند.

هیئت وزراء

عصر روز گذشته جلسه هیئت وزراء در شهر منعقد گردید و تا اوائل شب امتداد داشت

امروز جلسه وزراء در صاحبقرانیه تشکیل خواهد یافت

ملاقات

روز گذشته شش ساعت بعد از ظهر عضدالدین یک نفر عضو خانقاه پدر بار آمده خدمت آقای رئیس الوزراء شرفیاب گردیده و مدتی مشغول مذاکره بودند.

کمیسیون کنفرانس

امروز عصر کمیسیون فرعی جلسه کنفرانس عقد قرار داد تجارتی ایران و روس با حضور نمایندگان روس و ایران که قبلا اطلاع داده ایم منعقد خواهد شد.

کمیسیون هوا پیمائی

عصر روز گذشته کمیسیون هوا پیمائی با حضور نمایندگان وزارت خارجه و جنگ در وزارت خارجه تشکیل گردیده و مذاکرات لازمه راجع بقانون نظامنامه هوا پیمائی بعمل آمده ها قریب نظامنامه مزبور نوشته خواهد شد

کمیته امتیازات

صبح روز گذشته کمیته امتیازات در وزارت خارجه تشکیل گردیده و چند فقره پیشنهادات متراکمه در کمیته مطرح و مذاکرات کافی بعمل آمد توجه در جلسه آتیه پیشنهاد خواهد شد

انجمن مسلمانان هند

از قرار اطلاعات واصله مسلمانان هندوستان انجمنی برای حمایت مقام خلافت تشکیل داده و انجمن خود را به انجمن خلافت مسلمانان در هندوستان موسوم نموده اخیراً بواسطه عقد معاهده صلح بین انگلیس و عثمانی جشن سالیانی در پیشی گرفته و اعلانهای مفصلی برای تقویت عثمانی و حفظ مقام خلافت نموده اند

نقشه راه آذربایجان

یک نقشه که در زمان مرحوم مظفر الدین شاه بکمپانی مهندس بلژیکی برای خط توسعه از آذربایجان الی قزوین ترسیم نموده و در آن ترتیب پر دادن کوه قافلان کوه و شیبلی را پیش بینی نموده است و دریکی از نشریات راه قزوین بوده اخیرا آن نقشه را بطهران آورده اند و مستر بیجل تحت مطالعه گذارده و تصدیق مینماید که این نقشه مهم و عملی است چنانچه این نقشه بموقع اجرا گذارده شود فوق العاده عبور و مرور از آذربایجان به قزوین آسان تر و راه نزدیک تر خواهد شد و نیز کشیدن راه آهن هم سهل خواهد بود

مسئولیت بلدیه

از طرف ریاست وزراء عظام مسئولیت بلدیه و کفالت امورات راجعه به مستلزم متوفی به مستر (رنه) رئیس ساختمان اداره واگذار گردیده که پروژه های مستشار متوفی را کما کان تعقیب نماید

شروع بکار

صبح روز گذشته دکتر میلسپو بوزارت مالیه آمده مشغول رسیدگی به امورات جاریه گردید

در ارومیه

از قرار اطلاع واصله از ارومیه هیئت اعزامی امریکائیها در ارومیه به قیمت منعقد است

۱ - شعبه خیریه شرق نزدیک که رئیس کل آن مستر را است

و از طرف خود کفالت امور این شعبه را به جنیو لوئیل که اصلا آشوری است واگذار نموده

۲ - شعبه میسیون مذهبی است که مطابق ترتیبات مذهبی خودشان رئیس ندارند و مستر تیلر و مستر زیلیر مأمور اجرای ترتیبات مذهبی و دکتر آلیس هم رئیس مریضخانه و جزء اعضاء همین میسیون می باشد

۳ - میسیون روز شنبه است (یعنی روز شنبه را بعوض یکشنبه عید مذهبی میدانند) رئیس آن مستر آسپنر و به تبریز مسافرت و در غیاب او حکیم دانیل آشوری کفالت دارد.

از میسیون فرانسه ها فقط مسیو فرانسیس که سابقا در تبریز نماینده گی اسیا ها را داشته بسمت ریاست وارد و هنوز اعضای آن وارد نشده اند.

هیئت خیریه شرق نزدیک عده از اطفال یتیم مسلمان ها را هم نگهداری نموده و از ابتدای ورود قوای نظامی به ارومیه و حصول امنیت، هیئت مزبور هم شروع بعملیات نموده بقرار اظهار مسیو لوئیل کلیه مخارجیکه نموده اند بالغ برشصت هزار تومان است.

از قراری که مستر میلر اظهار میدارد و چون هنوز اطمینانی از مراجعت بقیه اشوریها و اقامت این عده حاصل نیست از مساعدت مالیها خود داری شده و بهمین مناسبت کلیه بنا و ساختمان های قدیم آنها بهمان حال سابق خراب و ویران است.

ورود جنرال قنسول

بموجب اطلاع واصله از سیزوار جنرال قنسول روس با خانم خود خان وارد سبزوار شدند پر حسب امر ایالت خراسان سالار معظم سگزیان پذیرائی نموده صبح ۲۷ سابه بطرف طهران حرکت کردند.

از ماشین افتاد

بقرار اطلاع واصله از ارومیه حاجی سطوة السلطنه که چندی بود به تبریز رفته بود لیله ۲۸ برج جاری با شلی وارد کلمان خانه و بواسطه افتادن از ماشین و جلفار صدمه که بپایشان وارد شده بعد دون فاصله بشهر حرکت و شبانه وارد شدند رؤسای ادارات و محترمین باستقبال رفته بودند فعلا سطوة السلطنه در بستر و مشغول معالجه است.

جلو گیری از آب

راپورت واصله از لطف آباد حاکی است که در ۲۵ سنبله مقارن ظهر زلزله سختی واقع و دو دقیقه امتداد داشته است ولی خرابی وارد نیاورده

آب لطف آباد و قراء آتاک راهنوز روشها باز نگردیده آبی علاوه بر خسارتی که بزراعت و باغات وارد نموده اهالی را مجبور نموده است مال و حشم خود را نزدیک در جز فرستاده الذا آب خوردن ابدا یافت نمیشود دو روز است آب خوردن از سه فرسخی با کوزه از قرار کوزه سه قران بتوسط کاری حمل مینمایند.

سارقین افغان

راپورت واصله از قوچان بوزارت داخله حاکی است که یک عده از سارقین افغان به عنوان ملاداری بخاک هفتادان خوان آمده مشغول شرارت و تجاوزات نسبت برعایای آنجا شده اند.

حکومت درصدد جلو گیری از شرارتها بر آمده است

شرارت تراکمه

بموجب راپرتی که از عباس آباد رسیده است یک عده صد نفری مسلح از اشرار تراکمه سر راه آمده یکعده زوار را که رفته از جاده یکوه پرده دوتفر از آنها رابقتل و چند نفر مجروح کدام مایملک انهارا نیز غارت کرده اند

شکایت

وزارت پست وتلگراف بوزارت داخله شکایت میکند که حکومت بجنورد از احترام سواز همراه پستهای دولتی خود داری نموده سبب اشکال عبور پست شده است

***

از طرف وزارت داخله باداره امنیه و حکومت دستور داده شد که پست را بوسیله مامورین دولتی از حدود خودشان عبور بدهند

استعفای نظار

آقای مشیر السلطان رئیس کابینه حکومت که پست نمایندگی بساوجبلاغ غرفه اند اداره حکومتی راپورت داده الدکتب جمعه ساعت هفت از شب گذشته آقای اذری با بر و نیک اعضای انجمن نظار را تهدید کرده است باینجهت بعضی از اعضا استعفا داده بجای ایشان چند نفر دیگر را انتخاب و شروع نموده اند مجددا اطلاع رسیده است که اعضای جدید هم استعفا داده حاضر نشده اند

توقیف فره وس

از قراری که بما خبر میدهند در نتیجه دسایس بعضی از مفرضین و عده ای که میخواهند هرچه نفاق بین طبقات مردم این مملکت حکمفرما باشد مدیر جریده فردوس توقیف شده است.

امید واریم وزارت معارف اهمیت به این قبیل دسایس نداده و یک روز فایده ای که بر خلاف مصالح اسلام و ایران قدم بر نداشته بی جهت از اثر ان ممانعت نکنند.

انتخابات ولایات

جوین

بموجب راپرتی که بوزارت داخله رسیده است انتخابات جوین مراجعت نموده مطابق مراسله حکومت جوین انتخابات انجا بر طبق قانون بدادن ۲۳۲۵ ورقه کمرقه و اخذ ۲۱۱۱۴ رای خانه بلقه صندوق اراء را مهور آورده اند

نمایندگان شیراز

از قرار اطلاعات واصله از شیراز تا ۲۸ سنبله ۸۴۹ رای خوانده شده و برای تسریع در خانه قرائت آراء قرار شده از ۲۹ سنبله صبح و عصر قرائت آراء بعمل آید چون بیست وپنج هزار رای باقی روزی هزار دویست ورقه حتما خوانده خواهد شد

فعلا شانزدهم اکثریت بقرار ذیل است

ضیاء الابا - ضیاء الواعظین - امین الضرب - سید یعقوب - شیخ عبدالرسول

خانمه اخذ آراء

از قرار اطلاعات واصله از خبیص غروب هشتم صفر اخذ آراء خبیص و لوانجا بحضور نماینده انجمن مرکزی خانمه یافته از ۲۰۲۶ نفر ۱۸۴۱ رای اخذ و صندوق آراء مهور با تصویب انجمن و نماینده مرکزی و وجوه اعالی در خانه اقا مرتضی نجیبه امانت گذاشته شد.

نتیجه اراء سبزوار

اطلاع واصله از سبزوار حاکی است که انجمن نظار از فیروز شروع باستخراج اراء شهر کرده اند از ۸۷۶ ورقه رای صندوق شهری ۵۰۲ شاهزاده شیخ رئیس ۴۴۷ امیر ارفع ۳۰۷ رئیس التجار ۴۹۶ متفرقه قرائت و از امروز استخراج اراء بلوکات شروع خواهد شد.

کرمانشاه

از قرار اطلاعات واصله از کرمانشاه تا عصر ۲۸ سنبله کلیه اراء مستخرجه ۱۲۲۴۷ و اساسی اشخاصی که خائز اکثریت هستند بشرح ذیل است

شاهزاده نصرت الدوله	۸۸۹۰
اقای امیر کل	۷۵۸۲
سالار اشرف	۶۰۰۷
اقاسیدحسن	۵۸۶۴
امیرهوان	۴۰۰۸
ظهیر السلطنه	۳۹۶۳
ابوالفتح میرزا	۳۳۷۴
وزیر جنگ	۱۶۷۹
حاجی سید محمدعلی	۱۶۶۹
امیر محترم	۱۴۰۵
دبیر اعظم	۱۳۶۵
ابوالحسن خان	۱۰۶۹

بوشهر

انجمن نظار مرکزی بوشهر در حدود قانون انتخابات اروزی تاسیس جمعیت مقدار معین تعرفه جهت حوزه های جزء انتخابیه بوشهر — بیراز جان — خرموج — شبانکاره — تنگستان تقسیم نموده نظار مامورین آن نقاط با تطبیق و اطلاع حکام محل تشکیل انجمن محلی را مطابق قانون بدهند

یم

راجع به انتخابات یم مفتش مخصوص از کرمان فرستاده شده و در محل مشغول است

بیرجند

از یوم یکشنبه شروع باستخراج اراء شده صندوقهای بلوکات هم عنقریب رسیده نتیجه را بعرض میرسانم

ساوجبلاغ

صندوق برگان هیچ اعتراض و اشکالی نداشت با نهایت صحت بکردان آورده روز چهار شنبه قرائت شد صورت اراء مستخرجه از قرار ذیل است

طباطبائی ۲۶۰ اعظم الدوله ۲۰۶۴ آذری ۱۰۷ بطلبه خاف ۸۳ سفید و بطلبه ۱۶ ورقه

مخبر ما از شاهرود مینویسد :

- ۱ - میرزا سید علی خان رئیس محکمه بدایت قزوین که بسمت مدعی عمومی حاضر شده مامور شده بوسیله دو حلقه است وارد و مشغول انجام وظایف اداری هستند

- ۲ - اداره ارزاق اخیرا ضمیمه اداره مالیه شده و ریاست مالیه با جدیت کامل در کلیه خدمات راجعه صرف همت می کند

- ۳ - میرزا حسین خان قرل بلاغ مفتش مالیه چند روز است وارد و مشغول رسیدگی و تنقیحات امور مالیه است

- ۴ - مقصدان موقوفه که از پرداخت نیم عشر اوقاف بمدیر عشر تصویب مجلس شورای آستانکاف داشتند ریاست اوقاف بنظار نظامی واژان آزاد نما گرفته ومیگردند

- ۵ - اداره هدیه بواسطه نداشتن عایدات و ضیق بودجه حقوق اجزای خود را کسر کرده و برهان السلطنه مدیر هدیه که سابقا حمل نومان حقوق داشته حالیه به علت نقصان حقوق مستعفی شده است

- ۶ - انتخابات هنوز شروع نشده و از قرار مذکور آقایان و اهالی ازحکومت تقاضای اقدام در انتخابات را کرده اند

- ۷ - شعبه اداره کمرک بندرجز در شاهرود چندی است منحل شده ورئیس شعبه مذکوره به بندر جز عودت خواهد کرد

اخبار خارجه

تلگرافات روز دوشنبه ۲۲ سپتامبر ۱۹۲۳

اقدام هیجان آمیز (فوسولیفی) در سوریه

تیمور حاکم نظامی برای (فوم) در سوریه که معاهده (راهلو) آنرا شهر آزادی تعیین کرده موجب تولید بسی تعجب در لندن گردیده وبیم آن میرود بحران جدیدی بین رم و بلگراد ایجاد کند بموجب اخبار اخیره فوم کاملا تحت اختیار و تصرف ایطالی در آمده و قوای بسیار زیادی نیز از طرف ایطالی در حوالی آن جا تمرکز داده شده . نماینده روتر از رم تلگرافا اطلاع داده که ژنرال (زیاردیتی) بجانب فوم حرکت کرده ولی چون لباس نظام در بر ندارد لهذا صور میرود فقط مامور اداره کردن امور شهر میرود است و بهیچ وجه منظور نظامی در کار نیست ایطالی قصد دارد مناسبات خود را با صربی حفظ نماید ولی پیش از این نمیتواند اجازه دهد بوکو اسلاوی مسئله را بحالت تعویق نگاه دارد خاصه در چنین موردی که کدوبا اهالی فوم نزدیک است دچار قحطی و مجاعه شوند.

- بموجب اطلاعات خاصه غیر جز بسته (دیلی اکسپرس) مقیم مادرید (دوروا) پیش بینی کرده است که مجاهده مهمی در منطقه (ملیلا) واقعه در مراکش شروع خواهد شد وکوبا درظرف چهار هفته بوقوع پیوندد و اعلام کرده است که دوره جدید مجلس شوری قانون اساسی را تغییر خواهد داد و ۵۵۰۰۰۰ نفر قشون ملی تهیه خواهد کرد و اسم آنها را (سوالی) خواهد گذاشت که ۵ شیست .

مخبر ما از لندن اشعار میدارد که

بلدیه مرکز دولت بلگراد پیشنهاد مقرونی کرده زیرا در باره اشت جمهور ذکر شده است بمجرد اینکه کمیته جی های بلغار بحالت بوکو اسلاوی تخلی کنند قوای کمدن مابین بلغار باهم بکی دنده و ایلام مخالفتی با یکدیگر نداشته باشد

ما طالب اختلاف وقراع تسلیم و من

اورزن را یکی خاموش و لهوده انقلابیون ناهزم گردیده و پس از جنگ سختی که چند نفر از رؤسای انها کشته شداند ۲۸ لمش بر جا گذاشته و تریختند

تسلیم ۱۷ (ورث) وزیر مالیه سابق

آلمان امتیازی از دولت سابق روسیه تحصیل کرده که تا کلون دولت مزبور و چنین امتیاز مهمی نداده و این عبارت از استیلاء مساحتی مجاور بریک ملیون (ساجین مربع جنگل واقعه در مغرب نوری پسی بیسکو) و انشاء راه آهن بحر بالتیک و تاسیس کار خانه جات بزرگ اره کشی است ولی تاکنون بدون تفویض خواهد شد سیرا کوز (واقعه در سیسیلی) امروز صبح جنان زلزله شدیدی بوقوع پیوست که تا کلون تلفش دیده نشده.

سفر ولو (بوا نوج) عضو دوم

نمایندگان بو گوسلاوی در طی مصاحبه خود با نماینده روتر اعلام کرد که وقایع جدید فوم مذاکرات بین روم و بلگراد را بهم نمیزند . بوگوسلاوی مایل باداسه مذاکرات است و در صورت عدم موفقیت قضیه را به حکمیت رئیس جمهور یا شورای مجمع اتفاق ملل واگذار خواهد کرد که حل و تصفیه خواهد نمود.

بی سیم پاریس

مسئله فوم

پاریس - جریده (مانی) بیانات (اسالانی کوچ (وزیر بو سلاوی را نقل مینماید اظهارات مزبور متضمن است پر اعتماد کامل وزیر مشار الیه بحل مسئله فوم پروفق وزیر سری الیه ضمنا اشعار داشته است که حل مسئله فوم باعث جدائی از ملت بلغار بعمل نتواند شد باید بیشتر مارا این بات نزدیک مینماید . چه ملت ایطالیا فرون مقاومتی است که با اهالی (صرب) همواره روابط بسیار جدی و دوستی فوق العاده صمیمی و باقی داشته و طبیعی است که کمدن مابین بلغار باهم بکی دنده و ایلام مخالفتی با یکدیگر نداشته باشد

مطبوعات خارجه

۳۱ر۴۸ میلیون در فرانسه

- بکیلو قبلی یعنی دوماه اوت یک نفر از معمولین بنیتکر غیرانیوی در شهر (لیون) بدار باقی شتافته و مالیات او بالغ بر ۱۲۰۰ ملیون فرانک بوده . و چون معمول سر شماری چنانکه ملاحظه میفرمائید برای بازماندگان خویش گذاشته لهذا چرا تقضیه معمولین فرانسه را ضمنا مورد بحث قرار داده و مخصوصا جریده (اکسلسیور) شرحی مبسوط در این موضوع نگاشته و تعداد ملیونر ها را

در سنه ۱۹۲۰ (۴۸ر۵۳۱) نفر ذکر کرده و مینویسد : ۱۹۷ نفر آنها سالی بالغ بر یک ملیون فرانک عایدی داشته ولی بموجب قانون چون رقمات میکنند دولت نصف مالیات آنها را ضبط می نماید.

عده کسانی که عایدی آنها درسال ۱۰ر۰۰۰ الی ۲۰ر۰۰۰ فرانک می باشد بالغ بر ۱۲۷ و ۳۲۰ نفر است که از سایر طبقات بیشتر مالیات عایدات میدهند.

عده کسانی که عایدی آنها سالی ۶ر۰۰۰ الی ۱۰ر۰۰۰ فرانک است بالغ بر ۲۷۲ر۲۷۴ نفر میشود . پس از آن مینویسد : رعایا روسیه ثبانی که معادل ۱۵ر۰۰۰ فرانک سرمایه دارند سدی ۱۹ از زراعت منفعت میبرند و عده که ۵۰ر۰۰۰ الی ۱۰۰ر۰۰۰ سرمایه دارند سدی ۱۳ استفاده می کنند و کسانی که سرمایه زیادتر است سدی ۷ باکثر فائده بر میدارند.

در نتیجه مینگارد : اشخاص فوق العاده متمول در فرانسه وجود ندارند. لکن عده اشخاص بالنسبه مستغنی بین پیشه وران و صنعت گران بیش از سایر طبقات یافت می شود.

اقتباس از دیلی تلگراف ۶ اوت ۱۹۲۳

اخطار

رستوران مهمانخانه اقتصاد واقع در دروازه قزوین - دو راه اول ، اقایان عظام و مشتریان کرام را بغذیهای مختلف فرنگی و ایرانی و حلویات و شربت آلات و شام و ناهار و غیره با کمال احترام و نظافت دعوت می نماید

مدیر رستوران
حسن نقی

نمره اعلان ۲۳۱ — ۱ — ۳

سنگ اسرار

از عنایات آرسن لوپن

تالیف : موریس لبلان

ترجمه : محمدعلی کلشانیان

بعد آهسته بمسیو فیول گفت : - چه تصور میکنید آقای قاضی آیا اینها جای تاسف نیست صحرایی بجمجمه های عالی کار استادان قدیم آنرا زینت کرده بودند بدم های کنجی میان خلی شده است واقعا عجب تزئین بزرگی است این مرده

فیول گفت : - آقای پورلوله شما زیاد غلو میکنید در باره آرسن لوپن

پورلوله در جواب او گفت : - ابدا این شخص خودش بزرگ است هرچه خارق عادت شود قابل تحسین میباشد شما بنظر ساده این دزدی نگریده هر وقت من فکر میکنم این شخص چقدر ثروت را دزدیده است مویه تنم راست میشود

مسیو فیول گفت : - پس اینکاری مرده باشد این شخص والا طولی نمی کشد که برج ها و ستونهای کاپیتال دم دست داشت زد و بدیه دیوار ... و مت اینجا ... اینجا مقبره اوست

قبول با تعجب چنان عمل لکه کرده گفت : اینجا را که ما بعنوان کشفیه دیم چیزی نیافتیم

پورلوله در جواب گفت : - اما افسوس که بد تجسس کرده اید وقدر این اثاثه مسیو ژوسرس هم بصدا در آمده گفت : - نه من یقین دارم اینجا جای مخفی یافت نمیشود من محراب وسومعه و همه جای این قلعه را خوب می شناسم

پورلوله گفت : - خیر اقای گفت اشتباه فرمودید فرمایید درقریه واراتق ویل آنجا تمام کاغذ ها و اسنادی که درین قلعه کهنه بوده و تاریخ آنها زمان لوئی ۱۴ میرسیده ملاحظه بکنید که تمام انها را لوپن از زیر حفره ای که دراین محراب واقع بوده بر داشته است

مسیو فیول که هر ساعت از سنگه های جوان عمل بر تعجبش می افزود گفت : - آخر من اسمی فهمم از کجا لوپن بدیه این خفیه پرده است

پورلوله گفت : - از بیهوشی شما اقای مستنطق من تعجب میکنم خیلی سهل و اسان از روی کارهائی اوئی دام پاریس واهمه خواهد پرد

مسیو آبزیدو شاه خود را تکان داده گفت : - آقا تجدید این آدم اگر بمیرد باز ممکن است شما را آزاد کند

فیول جواب داد : - من حرفی ندارم من اقرار می کنم که بدون تحسین این شخص وجه عملیات او نمی شود برخورد نمود . اگر چه بازهم اسم تمثال نمی دهم که وقایش نتوانسته باشند نمش او را سنگه و نمایند کنند

ژوسرس باحال تاسف فریادی زده گفت : - من حکه کان می کنم همان شخص خبیث است که دختر عموی بیچاره مرا زخمی ساخت

پورلوله سری تکان داده گفت : - بله آقای گفت همین شخص بود که در میان خرابه ها مفقود شده و از اثر کلوله زبونه از پا در آمد همین شخص بود که آتشت واقعه مادموازل دیمه بود از زمین بلند شده و در باره افتاد همین شخص بود که بواسطه رشیله ای که دوست می دارم ولی ممکن است توضیح آنرا بدهم کوالسته است خودرا به پناهگاه رسانیده و همین جا مقبره او شد

و پورلوله در ضمن صحبت با عصای خود که در دست داشت زد و بدیه دیوار ... و مت اینجا ... اینجا مقبره اوست

قبول با تعجب چنان عمل لکه کرده گفت : - آقا قبول پرده این اجر ها از خیابان کنگان خورده است یا نه

پورلوله در جواب گفت : - بله واضح است او هم آدم احقی نیست فقط آن چیزهائی را پرده است که یک اهمیت صنعتی و قدیمی داشته اند از قبیل سنگهای حجاری شده مجسمه های ظریف ستونها و سر درهای کار قرون وسطی و امثال آن چکار داشته است که به پی پا دست بزند

مسیو فیول فکری کرده گفت : - پس از این قرار لوپن خیلی چیز دزدیده و تلها نابود ها نیست

درین موقع مسیو ژوسرس که یکی از نوکر های خود را قبلا خواسته بود با عجلهی بدست وارد شد و پشت سر او یک نفر دیگر هم وارد محراب شدند پورلوله شروع بامتحان کردن گذاشته بعد گفت : تخته های زمین را دست انزده اند ولی چیزی که حتمی است اینست که تمام زینت های محراب دست خورده مخصوصا آنهیوار مقابل پرویم بینم.

که کرده است برای انکه تمام محراب را بپرده است مسیو فیول گفت : غریب اغراق هائی می کوئی چطور تمام محراب را پرده این اجر ها از خیابان کنگان خورده است یا نه

پورلوله در جواب گفت : - بله واضح است او هم آدم احقی نیست فقط آن چیز هائی را پرده است که یک اهمیت صنعتی و قدیمی داشته اند از قبیل سنگهای حجاری شده مجسمه های ظریف ستونها و سر درهای کار قرون وسطی و امثال آن چکار داشته است که به پی پا دست بزند

مسیو فیول فکری کرده گفت : - پس از این قرار لوپن خیلی چیز دزدیده و تلها نابود ها نیست

درین موقع مسیو ژوسرس که یکی از نوکر های خود را قبلا خواسته بود با عجلهی بدست وارد شد و پشت سر او یک نفر دیگر هم وارد محراب شدند پورلوله شروع بامتحان کردن گذاشته بعد گفت : تخته های زمین را دست انزده اند ولی چیزی که حتمی است اینست که تمام زینت های محراب دست خورده مخصوصا آنهیوار مقابل پرویم بینم.

اعلان

کلوب فوتبال طهران بجوانانی که علاقه مند بفوتبال هستند بشارت میدهد که از تاریخ نشر این اعلان تا بیست و دوم برج میزان مطابق مقررات نظامنامه کلوب عضو قبول می نماید.

برادران طیان در خواست خود را بدفتر کلوب تقدیم نمایند

آدرس — خیابان خاقان — مقابل حمام نواب منزل آقای میرزا حسن خیابان نمره ۷

نمره اعلان ۲۳۲ — کلوب فوتبال طهران

بورس

بورس — طهران	طرف	فروش
لندن مکتوبی	۴۵-۹۰	۴۶-۴۰
تلگراف	۴۶	۴۶-۵۰
پاریس	۵۸	۶۱-
سویس	۱۸۶-	
نیویورک	۹-۹۵	۱۰-۲۵
رویه پیش	۳۱۳-	۳۱۷-

بورس — پاریس	
لندن	۷۷-۲۷۵
نیویورک	۱۶-۱۹۶
البان	۸۴-۵۰
بلژیک	۲۲۹-۷۵
اسپانی	۷۶
ایطالیا	۳۰۰-۲۵
سویس	

دندانهاتان را بی عیب و سفید و براق نگاهدارید با استعمال دانطلاین عالیترین خمیر دندان فرانسه

اعلان وطنی

[illegible]

نمره اعلان ۲۲۲ — ۶ - ۱۰

اعلان

بتازگی مغازه اتحادیه تلفون های پنج مقناطیسی چهار مقناطیسی و سه مقناطیسی دیواری بسیار اعلا و تلفون های روی میزی با چراغ برق های چینی متعلق بکارخانه های المان و قوه هائیکه ۲۴ ساعت متوالی روشنائی دارد وچراغهای دو چرخه دینات مو واسلیلنی وارد کرده وبقیمت مناسبی بفروش میرساند بشتابید برای خریداری

نمره اعلان ۲۲۶ — ۴ - ۱۰

زبان انگلیسی

آقایانی که مایلند در مدت شش ماه خواندن و نوشتن زبان انگلیسی را بیاموزند هر روزه از ساعت چهار بعد از ظهر الی هشت بمنزل مسیو آواکیان چهار راه مخبرالدوله خیابان سعدی رجوع فرمایند

نمره اعلان ۲۳۳ — ۱ - ۲

کلاس اکابر مدرسه تمدن

کلاسی تعطیل بودن اینک عدد در تحت توجه معلمین کافی و مجرب مفتوح شده است دروس فارسی صرفی فرانسه ریاضیات تدریس میشود خصوصا اشخاصیکه ابدا سواد فارسی ندارند می توانند با بهترین طرز تدریس در کمترین مدت دارای خط و سواد فارسی بشوند وچون منظور نظر کارکنان مدرسه ازاین اقدام فقط خدمت بمردم است لذا مقدار شهریه مختصر قرار داده شده است

داوطلبان میتوانند همه روزه از غروب ببعد بدفتر مدرسه رجوع فرمایند

نمره اعلان ۲۳۰ — آدرس — خیابان سپه — کنار بنک ایران — مدرسه تمدن

اوماتین Ovomaltine

بهترین غذاها و نافع ترین دواها است

برهر فردی لازم و واجب است که برای حیات و زندگانی بدن خود را قوی داشته خصوصاً اشخاصیکه دارای استعداد مزاج کسلی و ارثی برای اخذ هر گونه امراض حاده و مزمنه میباشند ـ اشخاص آهیك (کم خونی) ـ مخدرات پس از وضع حمل ـ زنان شیرده ـ اطفال ضعیف وغیره وغیره . . .

لازم است که عموم در صدد برآمده بوسیله دوای مجربی بدن را قوی داشته و کلربولهای قرمز خون که لشکر بدن محسوب می شوند بوسیله آن دوا اضافه شده تا بدن در مقابل میکروبهای خارجی که عبارت از دشمن بدن است مقاومت اموده مصون بماند از اینرو باصدای رسا بشارت میدهد .

اوماتین دارای ترکیبات طبیعی است سه دسته بزرگ مواد غذائی که برای حیات انسانی لازم است در بر دارد ـ ناقهین را بواسطه آثار متمشع خود فربه مینماید خوانینی که پس از وضع حمل دچار بی خونی و پریده رنگ میگردند بواسطه استعمال اوماتین خون بدن آنها زیاد گشته سرخ رو گونه ها گل رنگ صورت بشاش وفربه میشوند ـ اوماتین شیر زنان شیرده را زیاد میگرداند ودرشیر آنرا بخشیده که اطفال را قوی مینماید بخصوص موقع رشد ونمو اطفال استعمال اوماتین استخوان آنها را محکم میگرداند ـ برای اشخاص محصل مخصوصاً آنها ئیکه بمطالعه کتب و انشاء مقالات مشغولند و زحمات مخی وروحی آنها زیاد است استعمال اوماتین بسیار لازم است تا مواد فسفوری که دماغ بمصرف میرساند بدل ما یتحلل نموده و قوه حافظه را نگاه داری نماید ـ برای اثبات این مدعا واثرات معجز نمای این دوا از اشخاصیکه اوماتین را استعمال نموده تحقیق تا اثرات آن مکشوف گردد ـ حال نظر به نتایج نیکوئی که این دوا در تمام اروپا ظاهر ساخته و قبلاً هم در ایران محل توجه بوده دوا خانه پاستور وارد نموده و بهم وطنان خود مژده میدهد که برای حفظ قوای دماغی روحی بدن و مصون بودن از بعضی امراض استعمال اوماتین بسیار لازم و مفید خواهد بود

محل فروش ـ دوا خانه پاستور خیابان چراغ برق ـ طهران

اقایانی که از شهر ها مایل تمایلدکی باشند برای فروش اوماتین خود رابدواخانه معرفی نموده تا قرار داد مخصوصی داده شود

نمره اعلان ۱۹۲ — ۲۸ - ۱۰

کمپانی بیمه

الیاس آسورانس کمپانی لمیتد

سرمایه بیش از ۲۵ ملیون لیره مطابق با دویست و پنجاه کرور تومان رئیس کل: روجیه معروف

باکمال احترام خاطر عموم را مستحضر مینمایم که جدیدا در طهران شعبه تاسیس نموده و هر گونه معاملات بیمه مستقیما در طهران مینمائیم برای هر گونه اطلاعات بوکیل مختار ما دکتر (رودی تی) در سرای امیر رجوع فرمائید

بمراجعات از ولایات فوری جواب داده خواهدشد

در نظر داشته باشید

که هر آدم عاقلی باید در نظر داشته باشد که انچه در صد سال اتفاق نمیافتد ممکن است در یك دقیقه اتفاق بیفتد . اگر مبلغ مختصری بپردازید می توانید راحت بخوابید و در صورت حریق که به خسارات خود را دریافت نمائید اگر خانه دارید از حریق بیمه کنید ـ انبار دارید بیمه کنید ـ مستغلات دارید بیمه نمائید وجه سالیانه که می پردازید در مقابل آسودگی خاطر و جبران خسارات ممکنه هیچ است

دزد دلها هیچ مالکی ـ هیچ کاسبی ـ هیچ تاجری هیچ اعیانی نیست که خانه و مستغلات و مال التجاره خود را بیمه ننماید تا بجان ایرانی نمی توانست بیمه کند چون کمپانی بیمه معتبری در ایران وجود نداشت حالا که این کمپانی با سرمایه دویست و پنجاه کرور در ایران وجود پیدا کرده کوشش کنید ثروت خود را هر چه زود تر از حریق تامین نمائید ـ

در عمر خود چند دفعه اشخاص بدبختی را مشاهده نموده اید که در نتیجه حریق خانه خراب شده اند اگر نمی خواهید مثل انها شوید دارائی خود را بیمه نمائید ـ اینجاست که ثابت خواهد شد که عاقل و کی جاهل است

آدرس : دکتر (ویکتور رودی تی) وکیل مختار کمپانی بیمه (الیاس اسورانس کمپانی) سرای امیر

نمره اعلان ۲۱۸ — ۵ - ۱۵

مبتلایان بسوزاك را بشارت

سانورل موتور آخرین اختراع از برای معالجه سوزاك و عوارض آن جدیدا وارد شده در دواخانه های مهم بفروش میرسد

نمره اعلان ۲۱۵ — ۷ - ۱۰

اصول تدریس حساب

حل مسائل فکری

تالیف

آقای صدیق اعلم

فارغ التحصیل از دار المعلمین ورئیس

دیپلمه از فاکولته علوم دار الفنون پاریس

کتابی است که اطفال ان از حیث مطالب وحسن طبع تا بحال در ایران چاپ نشده ـ شامل دو قسمت :

قسمت اول شامل ۵ فصل ـ فصل اول در اقامه برهان ـ فصل دوم درحساب و طریقه تدریس ان ـ فصل سوم در حساب ذهنی ـ فصل چهارم در مسائل حساب و طریق اموختن حل انها ـ فصل پنجم در هندسه و طریق تدریس ان

قسمت دوم شامل صد مسئله حل شده حساب و هندسه

چون قسمت دوم داوطلبان تصدیق نامه ابتدائی دولتی را برای امتحان حاضر میکند ـ لذا در جلد علیحده نیز بفروش میرسد

طالبین به کتابخانه سعادت ـ خیابان ناصریه رجوع کنند

اخذ شهادت

نمره اعلان ۲۱۲ — ۸ - ۱۰

سؤال از وزیر معارف

آقای وزیر چندی قبل شورای عالی معارف در باب تخصیص مدارس مجانی اطفال فقرا بر طبق ماده ۲۵ قانون اساسی معارف تصمیم گرفت و قید کرد که باید بدون استعمال و درك اطفال اغنیاء را از مدارس مجانی خارج کنند متمنی است هم اجرای این تصمیم را بیان فرمائید

قاری

نمره اعلان ۲۲۸ — ۴ - ۵

گونوکوکنمیل موتور Gonococcyl Motour

مؤثرترین واکسن های ضد سوزاك (آنق واوکو سبك پولی والان) است در تمام دواخانه های مهم بفروش میرسد

نمره اعلان ۱۹۱ — ۱۳ - ۲۰

هیپنطوژنو نالین

فرم های مختلف هیپنطوژنول نالین ما تمام شده بود و همواره بمشتریان عظام خود وعده ورود آن را میدادیم اینك مژده میدهیم که این دوای حیات بخش وارد و روحی تازه بمنتظرین آن خواهد بخشید کسانی که این دوا را در قبیل اعضای مختلفه بدن استعمال نموده میدانند که در قلیل مدتی اشتهای از دست رفته بر گشته و لتابجی زیاد حاصل آنها میشود اشخاصیکه باختلال نمو رشد عظام مکرر فقارات یا ضعف اعصاب بانها مستولی شده یامبتلا بفقر الدم هستند هر چه زود تر برای ابتیاع استعمال هیپنطوژنول نالین بیایند از خرید خود بسیار خوش حال خواهند شد

کرانوله هیپنطوژنول ـ آمپول هیپنطوژنول ـ الکسیر هیپنطوژنول ـ موجود است نماینده کار خانه نالین و فروشنده عمده دوا خانه نور خیابان ناصریه طهران

نمره اعلان ۲۲۹ — ۳ - ۵

شرکت مطبعه مدرن